

Bohdašín, Vanovka, Rokole, Bydlo

BOHDAŠÍNSKÉ OBECNÍ NOVINY

www.bohdasin.cz

redakční rada: Jana Petrů, Hana Matějčková,
Josef Černý, Mgr. Lenka Moravcová, Radka Gottwaldová
stálí spolupracovníci: Ljuba Rychetská, sestry z Rokole

2/2024

Červenec

Sluníčko, teplo, trochu deště,
co přát si v létě ještě?
Snad jen klid a pohodu
a pořád dobrou náladu.

Koupání, výlety a zážitky,
ovoce a zeleniny přebytky.
To k létu taky všechno patří,
tak ať se vám všechno daří.

složila: Radka Gottwaldová

A co se u nás událo od poslední?

30. dubna - pálení čarodějnic a stavění májky

1. května - projížďka alegorických vozů na počest prvního máje

duben - červen – oprava hasičské nádrže a zprovoznění filtrace

12. května - svátek maminek, babiček, prababiček

17. června - veřejné zasedání

V Bohdašíně a okolí se stále něco děje. A to je dobře.

Informace z obecního úřadu

V prvním pololetí roku 2024 proběhlo dvakrát zasedání obecního zastupitelstva.

Dne 18. 3. 2024 za účasti 7-mi zastupitelů a pěti občanů obce.

Zastupitelstvo vzalo na vědomí zprávu o výsledku přezkoumání hospodaření obce k 31. 12. 2023, se závěrem, Nebyly zjištěny chyby a nedostatky.

Zastupitelstvo schválilo hospodaření obce za rok 2023, Závěrečný účet obce za rok 2023 a účetní závěrku.

Dále zastupitelstvo schválilo poskytnutí dotace na nákup knih do výměnných fondů v rámci regionálních knihovnických služeb ve výši 3.300,- Kč.

Schválilo tyto finanční dary.

8.000,- Kč pro ZŠ Trivium Plus Dobřany

12.000,- Kč pro firmu Marta s.r.o. ohledně zajištění pojízdné prodejny

7.000,- Kč pro agenturu domácí péče ohledně sociálních služeb občanům obce

Dále zastupitelstvo schválilo ukončení pořizování změny č.2 územního plánu ze dne 3. 8. 2015, jelikož je již zadáno pořízení nového územního plánu.

Podruhé se zasedání konalo 17. 6. 2024 za účasti 7-mi zastupitelů a osmi občanů obce. Zastupitelstvo schválilo změnu rozpočtu a prodej sportovní hasičské stříkačky TAZ 2000.

Hospodaření obce k 30. 6. 2024

Příjmy v Kč	Rozpočet 2024	Skut. k 30.6.2024	%
Daně celkem	4 269 730	2 110 288	49,4
Místní a správní poplatky	121 500	104 037	85,6
Odvody z loterií	25 000	27 323	109,3
Dotace ze SR	91 800	55 900	60,9
Ostatní příjmy od obcí – spol. JPO	20 000	20 000	100,0
Bytové hospodářství (pronájmy)	160 000	81 832	51,1
Činnost místní správy (pronájmy, prodeje)	36 000	13 374	37,2
Příjem z úroků		82 500	
CELKEM	4 724 030	2 495 234	52,8

Výdaje v Kč	Rozpočet 2024	Skut. k 30.6.2024	%
Vnitřní obchod	40 000	21 602	54,0
Komunikace	250 000	17 100	6,8
Vodovod	1 904 000	701 696	36,9
Vodní nádrže	140 000	87 292	62,4
Školy a školky	8 000	8 000	100,0
Pořízení zach. a obnova hodnot kult. památek	50 000	40 339	80,7
Kultura, děti, mládež	110 000	10 037	9,1
Údržba budov	250 000	38 565	15,4
Veřejné osvětlení	90 000	34 884	38,8
Územní plánování	105 000	0	
Odpady	240 000	87 566	36,5
Péče o veřejnou zeleň a vzhled obce	110 000	12 447	11,3
Krizová opatření	10 000	0	
Požární ochrana	280 000	146 195	52,5
Zastupitelstvo obce	600 000	299 532	49,9
Činnost místní správy	404 200	206 940	51,2
Pojištění a daně	63 730	50 730	79,6

Ostatní činnosti a Příspěvky DSO	37 100	12 510	33,7
CELKEM	4 724 030	1 779 724	37,7
Výsledek hospodaření		+ 715 510	

Územní plán :

26. 4. 2024 bylo obci doručeno rozhodnutí o přidělení dotace ve výši 203.000,- Kč.

Nyní si zpracovatel územního plánu připravuje a zapracovává známé podklady do návrhu plánu. Poté proběhne jednání na obci a předání dalších podkladů, které evidujeme u nás. Předpokládám ve čtvrtém čtvrtletí tohoto roku. Takže, kdokoliv z Vás, kdo by chtěl do nového územního plánu něco doplnit, necht' s tímto návrhem přijde do kanceláře obecního úřadu.

Příprava vodovodu:

11. 6. 2024 bylo obci doručeno Rozhodnutí o poskytnutí dotace ve výši 47.992.682,50 Kč

Od té doby proběhla již tři neformální jednání, ohledně zahájení stavby.

31. 7. 2024 proběhne formální předání staveniště. Dodavatel je však momentálně zaneprázdněn činnostmi na jiné stavbě, takže pravděpodobnost zahájení stavby v Bohdašíně vychází dle klimatických podmínek na listopad tohoto roku, případně jaro 2025.

Pokud by dodavatel zahájil již v listopadu, jednalo by se o přivaděč z Bydla, takže výkopové práce v obci budou zcela jistě probíhat až v příštím roce.

Až budeme znát harmonogram prací, budete s ním samozřejmě seznámeni, a jednotlivé úseky s Vámi budou komunikovány. Přesto se budeme muset připravit na určitá omezení během probíhání stavby.

Již předem Vám děkuji za pochopení a přeji Vám příjemné prožití snad pěkného léta.

starosta Josef Černý

30. duben je pro převážnou část lidí a dětí těšení se na setkání u ohně a na tajemno, které je v tento večer cítit ve vzduchu. Hasiči připravili dřevěnou hranici, kterou večer zapálili. Kdo chtěl, tak si mohl dát pečené masíčko. A pro děti byla připravená čarodějnická stezka s odměnou.

Naštěstí byla venku vyjetá hasičská tatra. Protože chvilku před zapálením vatry se rozezněla siréna. Bylo celkem legrační, jak jsme na sebe všichni koukali, zda jde jen o cvičení, když houká siréna v den pálení čarodějnic, nebo jestli opravdu někde hoří. Hasiči mají ještě druhou pojistku - sms zprávy. Přejde všem hasičům jednotky, aby věděli jednoduchý popis na co se připravit a v jakém přibližném místě hoří. Takže bylo jasné, že je to opravdový výjezd k požáru stromu u Janova. Nepamatuji si, že by na čarodějnice měli naši hasiči výjezd.

Před samotným čarodějnickým rejem donesli kluci Linhartovi na hřiště májku. Byla ozdobená na půl a druhou půlku si ozdobily děti. Za hasičárnou stála opět krásná májka. Je prima, že i tato tradice se obnovila a snad se bude udržovat.

Už 8. rok se konal prvomájový průvod, který zorganizovali nadšenci z Bohdašína a přes celou vesnici jela kolona alegorických vozů. Každý rok je na co koukat. Jsou nazdobené nejen vozy, ale i posádka. Dobrá nálada se díky spanilé jízdě šíří nejen průvodem, ale i na kolemjdoucí.... 😊

Opět po roce se konala oslava ke dni maminek, babiček, prababiček. Letošní kulturní akce se zhostily naše děti a každá ze slečen řekla moc pěknou básničku. Proběhlo malé občerstvení a nakonec si všechny ženy odnesly domů malý dáreček a kytičky. Odpoledne jsme si užily.

Jak jste si mnozí všimli, tak je opravená a natřená hasičská nádrž, která má vlastní čističku s filtrací. Byl to velký projekt, na kterém se podílelo mnoho hasičů a občanů Bohdašína od dubna do června. Všem patří velké poděkování. Dílo se povedlo. A největší odměnou všech zúčastněných je, že nádrž znovu ožila. Do nádrže se chodí koupat nejen místní, ale i zastavují přespšní. Pozor, dále to zůstává požární nádrž a kopání je na vlastní nebezpečí!

Napsala: Jana Petrů

Zajímavosti:

- Pokud jsi pravák, máš tendenci žvýkat jídlo na pravé straně úst.
- Pokud jsi levák, máš tendenci žvýkat jídlo na levé straně úst.
- Aby vyprodukovaly kilo medu, musí včely sesbírat nektar z více jak čtyř milionů květů.
- Turisté na Islandu by měli vědět, že dávání spropitného v restauraci je považováno za urážku.
- Astronauti nemohou říhat, v kosmické lodi není zemská přitažlivost, která by oddělila tekutinu od plynů v jejich žaludcích.
- Starověké římské, čínské a germánské společnosti často používaly moč jako ústní vodu.
- Mona Lisa nemá obočí. V době renesance bylo v módě je holit
- Z důvodu rychlosti, kterou Země obíhá kolem Slunce, je nemožné aby zatmění Slunce trvalo víc jak 7 hodin a 58 vteřin.
- Googol je název čísla s milionem nul. Z toho se vyvinul název Google.
- Sklo se rozloží za milion let, což znamená, že se nikdy neopotřebuje a může být nekonečněkrát recyklováno.
- Zlato je jediný kov, který nekoroduje, i když by bylo zakopáno v zemi tisíc let.
- Jazyk je jediný sval, který je upevněn pouze na jednom konci.
- Nula je jediné číslo, které nemůže být vyjádřeno římskými číslicemi.
- Zub je jediná část lidského těla, která se sama nedovede zahojit.
- Ve starověkém Řecku hození jablka dívce bylo tradičním požádáním o ruku. Dívka přijala chycením jablka.
- Vojenský pozdrav pochází ze středověku, kdy rytíři zvedali hledí svého brnění, aby ukázali svou totožnost.
- Pokud budeš na dně hluboké studny nebo vysokého komínu a podíváš se nahoru, uvidíš hvězdy i ve dne.
- Když člověk umírá, poslední ze smyslů, který ztrácí, je sluch. První ztratí zrak.
- Avokádo má nejvyšší počet kalorií ze všeho ovoce – 167 kalorií na sto gramů.
- Měsíc se každým rokem vzdaluje od Země o pět centimetrů.
- Země se stává každým dnem těžší o sto tun z důvodu dopadajícího vesmírného prachu.
- Vojáci musí zrušit krok, když pochodují po mostě, protože by mohli způsobit vibrace dostatečné k tomu, aby se most zborčil.
- Na každý další kilogram, o který se zvýší náklad vesmírné rakety, je třeba při startu přidat 530 kilogramů paliva.

- Podle vědců jsou modré oči důsledkem genetické mutace, předtím měli všichni hnědé oči.
- Podle vědců hlazení koček snižuje krevní tlak.
- Je dokázáno, že ať se štípnete sebevětší silou do kůže na loktu, neucítíte bolest.
- Vytřénovaní psi umí vycítit rakovinu plic, ještě než se projeví symptomy.
- Ve skutečnosti netušíme, jakou barvu měli dinosauři. Filmaři si prostě vymýšlejí, nic jiného jim nezbývá.
- Jazyk Plejtváka obrovského váží více než dospělý slon. Jeho srdce je stejně velké jako malé auto a bije rychlostí 2 tepy za minutu. Novorozené mládě váží tři tuny a přibírá 4 kg za hodinu, protože vypije 250 litrů mléka denně. Za jeden den Plejtvák spořádá tři tuny jídla a pak vydrží nejíst i půl roku. Plejtváků už žije pouze 1500 na planetě.
- Plocha lidských plic je přibližně stejná jako plocha tenisového kurtu.
- Stehenní kost je pevnější než beton.
- Lidská kůže se během života úplně nahradí asi tisíckrát.
- V průběhu dne urazí krev v našem těle 19 312 km.
- Celková hmotnost bakterií v lidském těle je až 2 kilogramy. Většina těchto bakterií je tělu prospěšná.
- Člověk potřebuje na usnutí v průměru 7 minut.
- Člověk umře dříve na nedostatek spánku než na hlad. Odborníci prokázali, že po 10 dnech bez spánku dochází k úplnému selhání organismu. Bez jídla by člověk vydržel ještě pár týdnů.

Zdroj: net a zpracovala Hanka Matějčková

Knihovna

Ráda bych Vás pozvala do knihovny, stále vozím nové zajímavé knihy. Mám v plánu uskutečnit posezení u kávy a bábovky v knihovně, termín ještě upřesním, nejspíš někdy koncem prázdnin. Na tuto akci budete všichni srdečně zváni. Víím, že vstup do knihovny je kvůli příkrým schodům nepříjemný, ale v budoucnu bude mít knihovna nové prostory a bezbariérový vstup. Jen si ještě budeme muset nějaký čas počkat. Znovu nabízím, komu schody dělají problém, že mohu knihy na požádání i přinést komukoliv domů.

Knihovnice Hanka Matějčková

Francovka vyčistí okna, zažene hmyz i odstraní skvrny, ale taky uleví od bolesti kloubů a zad

Na francovku, u nás možná známější jako alpu, nedaly dopustit už naše prababičky, které ji používaly jako zázračné mazání na bolavé klouby nebo na kostce cukru proti žaludeční nevolnosti, ale taky při úklidu a praní. Podívejte se, s čím vám může francovka pomoci v domácnosti.

Francovka je lihový (60%) bylinný roztok přírodních rostlinných silic, mentolu a dalších aromatických látek. Z bylin obsahuje například eukalyptus, tymián a anýz. Extrakt se vyvinul z francouzské pálenky s vysokým obsahem alkoholu, podle kterého se začalo používat označení francovka. U nás je synonymem pro francovku už více než sto let značka Alpa. Je cenově dostupná, koupíte ji téměř v každé drogerii či lékárně, a hlavně je všestranná.

- **Historie a registrace ochranné známky**

Za registrací ochranné známky značky Alpa stojí brněnský živnostník Josef Veselý. **Stalo se tak v roce 1913** a na trhu se tehdy poprvé objevila nezaměnitelná, mentolově vonící francovka, tehdy ještě v lahvičkách s etiketami zobrazujícími vodní vílu. Dnes již tradiční žlutou hvězdu nosí francovka Alpa na své etiketě teprve od roku 1930, jinak však zůstal její vzhled až do dnešních dnů téměř nezměněný. Dnes se francovka Alpa vyrábí ve Velkém Meziříčí, pochází však z Brna - Králova Pole, kde se vyráběla až do roku 1948, kdy byl závod znárodněn a výroba přestěhována. V roce 2006 se Alpa stala akciovou společností a v roce 2013, jak už bylo řečeno, oslavila sté výročí na našem trhu.

S čím vám francovka neboli alpa pomůže v domácnosti

- **Domácí osvěžovač vzduchu**

Francovka je skvělá na domácí výrobu osvěžovače vzduchu do interiéru s příjemnou vůní, který účinně pohlcuje běžné pachy, například cigaretový kouř.

- Do přibližně čtvrt litru vody vložte jeden na kolečka nakrájený citron nebo limetku, asi 10 hřebíčků, 2 bobkové listy a 1–2 lžice sušené levandule, povařte zhruba 10 minut, nakonec přidejte 2–3 lžice francovky. Zakryjte a nechte vychladnout. Potom scedte a přelijte do rozprašovače.

- **Repelent proti komárům a mouchám**

Na účinný repelent dejte do zhruba 200 ml francovky asi 30 hřebíčků a nastrouhanou kůru z jednoho citronu, nechte zakryté aspoň jeden den v chladu macerovat. Pak scedte. Skladujte v lednici. Používejte jako běžný repelent, tedy buď se jím potírejte, nebo postříkejte odhalené části těla i oblečení.

- Směs můžete nalít do misky nebo na talířek a nechat venku na stole, aby se mohla odpařovat. Komáři, mouchy a další létající hmyz se vám vyhnou obloukem.

- **Alpa roztáhne těsné boty i odstraní zápach**

Tlačí Vás nové kožené boty? Zkuste je z vnitřní strany vytřít francovkou, zhruba 5 minut počkejte a pak si boty obujte a chvíli se v nich procházejte – zjistíte, jestli se boty roztáhly natolik, aby byly pohodlné. Nefunguje to pokaždé, ale za pokus to určitě stojí!

- Francovka také dokáže eliminovat nepříjemný zápach obuvi a působí jako deodorant. Pokud vytřete vnitřek boty alpou a necháte působit, do rána zápach zmizí.

- **Dokonale umyje okna i žaluzie**

Alpa vám velmi dobře poslouží i při úklidu. Například pomůže při mytí okem. Do 1 l teplé vody přidejte 100 ml francovky a zázračný čistič okenního skla je na světě. Po umytí okna vyleštíte. Okna omytá francovkovou vodou budou průhledná a zářivě čistá. Navíc v zimě nebudou skla namrzat.

- Francovka je vynikající pomocník při čištění žaluzií. plochou dřevěnou špachtli nebo kuchyňskou obracečku obalte hadříkem a připevněte ho gumičkou. Namočte do zředěné francovky (5 dílů vody na 1 díl alpy) a můžete se pustit do práce.

- **Pomůže se zamrzlým sklem v autě**

Co se zamrzlým předním sklem auta? Nalijte francovku do rozprašovače a nastříkejte ji na okno. Vzápětí námrazu snadno setřete. V tomto případě není nad kapku alkoholu!

- **Čistí i dezinfikuje vodovodní baterie**

Až budete potřebovat vyčistit chromované armatury, nalijte trochu francovky na měkký savý hadřík a baterie otřete. Povrch už nemusíte oplachovat, alkohol se vypaří. Chromovaný povrch se bude pěkně lesknout a francovka pomůže i s dezinfekcí.

- **Alpa chrání límce před zašpiněním**

Aby se na límečku bílé košile nebo halenky neudělaly ošklivé špinavé pruhy, zkuste ho před obléknutím potřít nebo postříkat z vnitřní strany francovkou. Ta ho spolehlivě ochrání před zapocením, skvrnami od make-upu a dalším zašpiněním. Navíc je to velice příjemné! Tenhle jednoduchý trik také usnadňuje následné praní a brání zežloutnutí bílého oblečení. Límce košil a halenek zůstanou zářivě bílé.

- **Poradí si se skvrnami od inkoustu a stopami po fixech**

Na skvrny od inkoustu nebo stopy po fixech na tkaninách je alpa jako stvořená. Namočte francovkou vatový tampon nebo měkký hadřík a přiložte přímo na skvrnu. Můžete použít i francovku v rozprašovači. Nechte několik minut působit, v případě potřeby ještě jednou opakujte. Pak vyperte jako obvykle.

- **Francovka uleví od bolesti kloubů**

Nejčastěji se francovka používá jako pomocník proti revmatickým bolestem zad a kloubů! Ještě účinnější bude, když do ní na podzim nezapomenete nasbírat kaštiny. Asi 10 kaštanů nasekejte, naložte je do 200 ml alpy a nechte zhruba tři týdny macerovat na chladném a tmavém místě. Bolavé svaly a klouby nebo otoky buď potírejte, nebo tinkturu nalijte do rozprašovače a aplikujte na bolavá místa.

Víte, že...

- původní pálenku pili již napoleonští vojáci, sloužila k podpoře trávení, později se zjistili příznivé účinky při vtírání do kůže- původní administrativní budova brněnského závodu patří k předním funkcionalistickým památkám- společnost Alpa vyrábí i řadu kosmetických výrobků, opalovací krémy a repelenty- legendárnímu fotbalovému brankáři Františku Pláničkovi prý pomohla dohrát zápas se zlomenou rukou- je součástí zdravotní výbavy českých hokejistů

Zdroj: internet

Jedeme na výlet...

Začaly prázdniny, čas dovolených i odpočinku, čas výletů a cestování.

Pokud zavítáte do sousedního Polska, leží tu na samém vrcholu hory Igliczna (847 m n. m.), odkud je nádherný výhled na masiv Sněžníku a do Kladského údolí, malebné poutní místo s pozdně barokním chrámem z konce 18. století.

Historie svatyně sahá až do dob, kdy Slezsko patřilo Rakousku a obyvatelé Kladské země putovali do rakouského mariánského poutního místa v Mariazell.

Po začlenění Kladské župy do Pruska v roce 1742 měli poutníci do Mariazell problémy s přechodem rakousko-pruské hranice. Krzysztof Veit-obyvatel vesnice Wilkanów, který se v roce 1750 vrátil z pouti do Mariazell, přinesl kopii sošky Panny Marie z Mariazell z lipového dřeva.

Soška byla nejprve umístěna na svahu hory Igliczna, na větev velkého buku, později byla přemístěna na jiné místo a v roce 1776 byla na místě nynější fary postavena dřevěná kaple. Zde se 26. června 1777 událo první potvrzené uzdravení. Bylo to navrácení zraku malému synovi Vavřince Franka, který spadl do jámy s vápnem a ztratil zrak. Rodiče se modlili před sochou a prosili na přímluvu Panny Marie všemohoucího Boha o navrácení zraku. Dalším zázrakem je uzdravení ruky mlynářova syna z Wilkanówa, rozdrčené mlýnskými koly. Do roku 1782 bylo komisí potvrzeno dvanáct uzdravení.

Na horu Igliczna začali stále častěji přicházet poutníci a dřevěná kaple se rychle ukázala jako příliš malá.

18.června1781 byl posvěcen základní kámen a zahájena stavba současného chrámu. Zednické práce provedl Andrzej Jäger z Międzyzlesie a tesařské práce Józef Knietig z Wilkanówa. Na stavbě pomáhali i přijíždějící poutníci. Dne 22. října 1782 byl kostel Panny Marie Sněžné posvěcen biskupským vikářem pražského arcibiskupa, kladským děkanem a międzyzlesským farářem páterem Karolem Winterem. O dva roky později byla dokončena věž a v letech 1821-23 byly přistavěny ambity kolem lodi kostela. V ambitech najdeme mnoho zajímavého nejen z historie poutního místa, ale také např. mechanický betlém, krásné vitráže oken i vzpomínky na papeže Jana Pavla II., který poutní místo několikrát navštívil a sošku P. Marie korunoval.

Pokud by Vám to připadalo příliš daleko – z Bohdašína je to asi 65 kilometrů, a rádi chodíte pěšky, leží nedaleko Náchoda na polské straně malé mariánské poutní místo-**Źródełko Maryi** (Mariin pramen) Stačí vyjet autobusem do České Čermné a po modré se vydat přes Brzozowie směr Kudowa-Zdrój. Na místo se dá dojet i autem z polské strany.

Historie pramene začíná v roce 1830, kdy lesník okolních lesů Ignacy Siegiel našel pod jednou z jedlí obraz Panny Marie Sedmibolestné. Pověsil ho na tento strom. Po této události měl sen zvětšit obrázek, což se mu podařilo. Jednoho dne si všiml pramene vytékajícího pod jedlí. Od té doby se sem lidé začali chodit ochladit. V roce 1832 postihla Słone nedaleké město, nyní část Kudowa-Zdrój) cholera. Zoufalí obyvatelé se chodili do kaple modlit za 40 obětí této nemoci. Modlitby byly vyslyšeny a mor zmizel. Od té doby došlo také k četným uzdravením, zejména očních chorob. Jako poděkování lidé přinášeli obrazy Panny Marie Bolestné a věšeli je na stromy. V roce 1873 bylo rozhodnuto o vymýcení lesa. Tehdejší starosta obce Słone požádal Obecní úřad v Náchodě, aby nechal stromy, na kterých visely obrazy. Po nějaké době se Benedykt Seidel ze Zakrze rozhodl na tomto místě postavit dřevěnou kapli, do které umístil všechny obrazy Panny Marie. V roce 1887 byla na místě staré dřevěné kaple postavena nová zděná, která stojí dodnes.

Obě polská poutní místa mají mnoho společného s Rokolí, ať už je to uzdravení slepého synka nebo pramen léčivé vody nebo krásná přírodní scenérie, do které jsou zasazeny.

Přeji Vám pěkné léto, naplněné pohodou a odpočinkem!

napsala: sestra Václava

Postřik ze slupek cibule vyžene mšice ze zahrady jednou provždy-levný zázrak funguje okamžitě

Mšice jsou pro zahrádkáře trvalou nepříjemností, způsobují poškození rostlin a mohou přenášet i různá onemocnění. Abyste se jich zbavili, nemusíte vždy sázet jen na chemické postřiky. Místo toho si pomozte slupkami z cibule.

Ano, ty zdánlivě zbytečné slupky z cibule, které často končí v kompostu, mohou posloužit jako mocný spojenec v boji proti mšicím. Pojďme se tedy podívat, jak vám mohou slupky cibule jednou provždy pomoci vyhnat mšice ze zahrady.

Proč právě slupky z cibule

Cibulové slupky obsahují přírodní sloučeniny a oleje, které mají vlastnosti odpuzující hmyz. **Tyto sloučeniny se uvolňují, když se slupky namočí nebo povaří.** Ze vzniklé tekutiny se vytvoří silný sprej, který může odradit mšice a ochránit vaše zahradní rostliny.

A jak ho vyrobit?

Nejlepší je používat organickou cibuli, abyste se vyhnuli potenciálním reziduím pesticidů. Pro přípravu postřiku vložte cibulové slupky do hrnce a přidejte tolik vody, aby byly zcela ponořeny. Vodu přiveďte k varu a nechte vařit asi 30 minut až hodinu. To pomůže extrahovat prospěšné sloučeniny z cibulových slupek. Směs nechte vychladnout a scedte.

Jak ošetřit rostliny proti mšicím

Po přecezení přelijte tekutinu z cibulových slupek do rozprašovače a aplikujte přímo na rostliny napadené mšicemi. Nemusíte ji nijak ředit – rostlinám určitě neublíží. Ujistěte se, že jsou listy, stonky a všechna postižená místa důkladně pokryta. **Nejlepší je aplikovat postřik brzy ráno nebo pozdě odpoledne,** abyste minimalizovali riziko poškození listů sluncem (kapky postřiku totiž mohou působit jako lupa).

Opakujte podle potřeby – první výsledky by však měly být vidět už druhý den. Cibulový postřik působí tak, že vytváří nepříznivé prostředí pro mšice. Silný zápach a chuť sloučenin uvolňovaných z cibulových slupek tyto škůdce silně odpuzují. V důsledku toho se tito škůdci z vašich záhonů odstěhují a budou hledat alternativní zdroje potravy jinde.

Co je třeba vědět

Některé rostliny mohou být na postřik citlivější, proto je vhodné jej před rozsáhlou aplikací vyzkoušet na malé ploše vaší zahrady. Po aplikaci rostliny pečlivě sledujte, abyste se ujistili, že nevykazují známky poškození nebo nežádoucích reakcí.

Důležitá je však také pravidelná kontrola rostlin, **odstraňování silně zamořených částí a podpora zdravého zahradního ekosystému.** To vše jsou totiž klíčové postupy pro dlouhodobou prevenci výskytu mšic.

Zdroj: internet

Slovinsko

Letos jsme na pár dní vyrazili do Slovinska. Už dlouho jsem po tom toužila. Vyrazili jsme brzy ráno, před sebou 700km. Na hranice s Rakouskem jsme se dostali asi po čtyřech hodinách jízdy, protože se jede přes hodně vesnic a městeček, takže se jede padesátkou. V Mikulově jsme si dali rychlý oběd, doprava byla docela hustá, ale ještě to šlo. Docela mě děsilo, že nám pořád zbývá přes 500 km. V Rakousku po dálnici to docela ubíhalo, ale bylo to takové monotónní. Řídila jsem většinou já a při opuštění Rakouska jsem udělala jednu docela velkou chybu. Navigace mě vedla do Itálie, ale já přece jela do Slovinska, tak jsem se zařadila do pruhu, kde bylo uvedeno Slovinsko.

Navigace to rychle přepočítala a zavedla nás do městečka, odkud zbývalo do našeho cíle - městečka Bovec – okolo 35km. No jo, jenže mojí chybou jsme se ocitli na druhé straně Triglavského národního parku, než se nacházel náš cíl, takže jsem jela na dvojku uzounkou silničkou pořád vzhůru, před sebou vyplašenou bílou dodávku, která ještě v každé zatáčce skoro zastavila. No stoupání bylo strmé a nekonečné, nakonec jsme se ocitli v sedle Vršič 1612 m.n.m.. Tam jsem zastavila a řekla Ivovi - „Dolů jedeš ty.“ Takže Ivo jel to, co jsme nastoupali, zase šílenými serpentinami dolů. Po 11 hodinách jízdy jsme se konečně ubytovali v nádherném městečku Bovec v krásném hotelu Alp. Hotel je v centru, okno s balkonem jsme měli orientované na náměstí, což byl trochu problém, protože tam lidé seděli na zahrádkách dlouho do noci.

Cesta nás hodně vyčerpala, tak jsme si řekli, že budeme spíš chodit jen tak lehce po okolí. Městečko se nachází na západě Triglavského národního parku v údolí řeky Soči, které se pro její neskutečně krásnou zelenomodrou barvu říká Smaragdová řeka a je považována za jednu z nejkrásnějších řek Evropy.

První den jsme vyrazili k vodopádu Virje, který padal do jezírka, kde se dalo koupat, ovšem tak na půl minuty, voda asi 8 stupňů. Od něho jsme šli lesní cestou okolo přehrady, která napájí vodní elektrárnu k vodopádu Boka, nejvyššímu vodopádu Slovinska. Cestou jsme odpočívali na pláži u řeky a pozorovali projíždějící vodáky. Na obou březích řeky se zvedají opravdu strmé kopce.

Nejvyšší v okolí Bovce je hora Mantgart. 2679 m.n.m. Připomíná Matterhorn. Zpátky od vodopádů jsme šli zase jinou trasou a vraceli se do městečka. Tam jsem si dala jogurtovou zmrzlinu z ovčího mléka. Opravdu zážitek. V hotelu byli všichni opravdu milí, jídlo bylo formou bufetu a byl to největší výběr všeho, co jsem kdy zažila. Slovincům je dobře rozumět a také umějí velice dobře anglicky. Dočetla jsem se, že je to hlavně tím, že nemají dabing, takže všechny zahraniční filmy mají titulky a oni tak vlastně poslouchají angličtinu, takže ji dobře naposlouchají. My máme opravdu dobrý dabing, ale je to vlastně na škodu, nenaposloucháme jazyk. Občas jsme si před spaním pustili anglicky mluvený film se slovinskými titulky a dobře jsem těm titulkům rozuměla, řeč je docela podobná slovenštině. Nebyl problém rozumět. Občas mě něco pobavilo, třeba dítě se řekne otrok, kouřit se řekne kadiť atd. Druhý den jsme jeli do vesnice Soča, kde jsme opět putovali okolo řeky, byl tam kaňon Veliki koryta, kde se

také dalo koupat. Cestou jsme potkávali turisty, hlavně Čechy. Dali nám i nějaké tipy, třeba na českou hospodu v Bovci, tak jsme tam večer šli na Bernarda.

Další den byl cíl městečko Kobarid, kde je další velký vodopád Kozljak, který padá do jeskyně. Také jsme šli do muzea první světové války. Tam nám pustili i film v češtině. V údolí řeky Soči se v roce 1917 odehrála velká bitva u Caporetta. Poslední vítězství Rakouska – Uherska, kde zatlačili 700 000 italských vojáků zpět do Itálie. Spousta vojáků tam přišla o život. Mne opravdu šokovalo, že tam hodně měsíců v zákopech v těch strmých horách žilo tolik vojáků a museli do těch kopců

vynosit zbraně, munici, vodu, jídlo a další nezbytné věci. V Kobaridu je i nádherná kostnice Sv. Antonína, kde je pohřbeno 7000 italských vojáků.

Další den jsme navštívili vesnici Trenta, kde se nachází pramen řeky Soči, dále botanická zahrada s alpskou květenou a také malý kostelík se stropem plným andělů.

Mohli jsme cestovat dále do Slovinska, k jezeru Bled, do jeskyně Postojna, ale všichni nám říkali, že tam je hrozně moc turistů. A protože já jsem toužila hlavně po klidu, tak jsme vlastně zůstali jen v údolí řeky Soči, kde bylo málo turistů a jinak opravdový ráj. Rozhodně vám toto místo můžu vřele doporučit.

Zpátky už jsme jeli správně přes Itálii, kde jsme sice také jeli serpentiny, ale po širší silnici a ne tak vysoko, takže jsme se brzo dostali do Rakouska do Klagenfurtu. Cesta po dálnici zdoluhavá, ale ubíhala. Problém nastal pár kilometrů před Mikulovem, kde dálnice končí. Od té doby jsme se ploužili v koloně přes celé rozkopané Brno až skoro do Letovic. Hrůza. Nikdy víc.

Takže zase brzy nějaké zážitky z cest – a mohli byste se i ostatní připojit. Také popište, co jste na cestách viděli a zažili. Děkuji předem.

Napsala: Hanka Matějčková

NAZDAR, SESTRO!

Viděli jste někdy film: „Marečku, podejte mi pero!“? Jsem si jistá že ano. A tak si jistě vybavíte i legendární scénku, kdy se student Plha ptá profesora Hrbolka – zda jako skladník ve šroubárně uplatní znalost latiny. „Noo, i skladník ve šroubárně si může přečísti Vergilia v originále... Budete docházeti každou středu v 14:00 ...“

No a tohle se mi stalo. Někdy před rokem jsem si na Novém Hrádku pročetla Frymburské ozvěny a zaujal mne článek o blížícím se Všesokolském sletu. Mimo jiné se v řádcích psalo, že také Sokol Nový Hrádek se aktivně účastní nácviků hromadných skladeb. Překvapilo mne, že Městys o 500 občanech má tak početnou sokolskou základnu. Tak jsem hned kolegyně pochválila, jací šikovní a akční sokolové na Hrádku jsou a že být na sletu musí být moc hezké. „Tobě se to líbí? A nechtěla bys nacvičovat s námi?“... Tedy budeš docházet, každou neděli v 13:30...umíš stojku??

Jednou dorostenka, navždy dorostenka!

A tak jsem vstoupila do Sokola a s kolektivem dalších 23 kolegyň jsem začala zkoušet skladbu Leporelo pro starší dorostenky a mladší ženy. Jako absolutní nováček jsem se snažila včas a pilně docházet do v hrádouské sokolovny a učit se celkem jednoduchou choreografií, a o to záladněji přesuny mezi značkami. Nechtěla jsem vyčnívat zmateným pobíháním (dost na tom, že člověk vyčnívá už tím, že v zajetém kolektivu nikoho nezná a nikdo nezná jeho) a tak jsem přesuny a skládání karimatky – cvičební pomůcky, trénovala i doma za pomoci metodických videí a také za pomoci manuálu. Takový manuál (návod, popis) ke sletové skladbě, to je kniha o téměř 90 stranách, kterou můžete číst stále a stále dokola. Nikdy nebudete mít pocit, že jste porozuměli. Několik měsíců příprav uběhne jako voda a je na čase se předvést. Od toho jsou oblastní, župní a krajské slety. Ty jsou také přípravou na vrchol všeho snažení - Všesokolský slet v Praze - jednou za šest let - dvacet tisíc cvičenců ve dvanácti skladbách.

VŠESOKOLSKÝ SLET

je vyvrcholení tělovýchovné činnosti Sokolů, zejména formou veřejných cvičení pro veřejnost. Je společenskou událostí s řadou doprovodných akcí a příležitostmi k setkání světového sokolstva.

Překvapily mne reakce okolí. Při větě, že trénuji na sokolský slet přicházely tři typy reakcí – podle generací

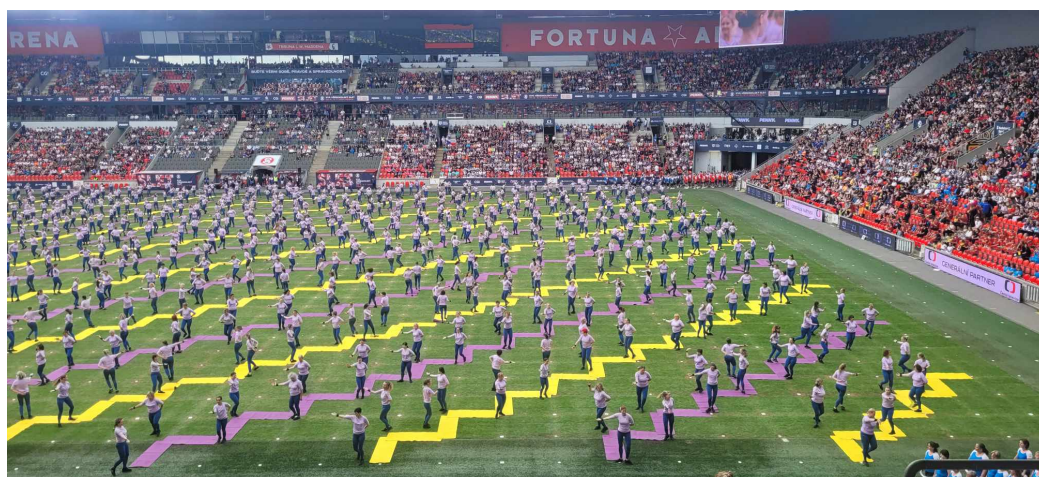

- A) A kde máš ty sokoly? (myšleno sokol stěhovavý případně ostatní dravci)
- B) Takže budeš na spartakiádě?
- C) Budeš mít kroj?

Ani já jsem neměla představu, co mě čeká. Slet ve Dvoře Králové mi přinesl zvykání na oslovení Nazdar, sestro! Zvykla jsem si až v Praze, kde jsem se konečně osmělila cizím lidem říkat Nazdar! Slet v Hradci Králové ukázal, že pořádně promoknout do poslední nitky je také zážitkem. Slet na Novém Hrádku

mě dojímá už od slavnostního nástupu a dostavil se pocit hrdosti, že jsem součástí. A po Pardubicích přišel sletový týden v Praze od 30.6. do 5.7.

Přesun do Prahy, ubytování v čerstvě opuštěných třídách blízkých základních škol a rozpis nácviků, nástupů na seřadiště, nástupů na cvičiště, odchodů ze cvičiště, rozpisy obědů, večeří a snídaní. Je těžké zprostředkovat zážitek ze sletu na papír, možná že někdo, kdo zažil spartakiádu si vybaví tu neuvěřitelnou masu lidí – cvičenců různého věku a kondice, ale každý chce předvést to nejlepší. Jenom řazení ve správném pořadí všech celků všech skladeb a načasování jejich přesunů mne ohromovalo. Ale vše klapalo jak švýcarské hodinky. Bylo i dost času na slavnostní sokolský průvod, zahajovací mši v katedrále sv. Víta, noční výstup na Petřín a pak výstavy, slavnostní představení toho nejlepšího, co je v Sokole natrénováno v rámci Sokol Gala v O2 aréně. Dokonce i návštěva botanické zahrady se do našeho harmonogramu mezi zkouškami vešla. Jako účastník sletu mi oranžový náramek na ruce umožňoval bezplatné přesuny MHD po celé Praze, tedy nebyl den, kdy jsem této výsady nevyužila. Čtvrteční večerní program a páteční odpolední byly třešničkou na dortu celého týdne, vlastně celých deseti měsíců. Zaplněné tribuny vezmou dech, snad i rozklepou kolena, ale odhodlání a zvláštní spojení se všemi cvičenci okolo zajistí, že když začne hrát hudba, tak jde vše tak, jak má. Poslední výdech, nádech a obrovský potlesk nakonec dotvoří silný zážitek, který je mi odměnou a zůstane napořád. Slet spojuje – to bylo moto toho letošního a já děkuji rodině a sestrám sokolkám z Hrádku, že jsem mohla být součástí.

Záznam čtvrtečního i pátečního slavnostního programu si můžete pustit v rámci iVysílání České televize <https://www.ceskatelevize.cz/porady/16418944281-xvii-vsokolsky-slet/>

SOKOL

Sokol – tělocvičná organizace byla založena v roce 1862 v Praze Miroslavem Tyršem a Jindřichem Fügnerem. Cílem bylo nejen rozvíjet fyzickou zdatnost a zdraví, ale také podpořit morální rozvoj a udržet tradice. Vznik organizace byl spjat s vrcholem národního uvědomění Čechů, kteří se v rámci Sokola začali sdružovat a pořádat nejen sportovní, ale také kulturní a společenské aktivity. Základem byl rozhodně demokratický a vlastenecký náboj, podporovat národní hrdost, kulturu, tradice. Cíl je jasný, skrze nenápadnou tělovýchovnou organizaci lákat mladé i starší a vychovávat je k národnímu uvědomění – namířenému proti Rakousko-Uherské vládě.

Sokol se šířil po celé zemi, stavěly se sokolovny – místa sportu a společenských setkávání. Šíření sokola se stalo nadčasovým trendem a členská základna se rychle rozšiřovala. Od roku 1866 začíná s muži cvičit i dorost a o tři roky později ženy a dívky. Od roku 1883 je zahájeno cvičení žactva.

Sokolský pozdrav Nazdar! Se začal používat po roce 1851 a je odvozen ze spojení „Na zdar Národního divadla“ – v návaznosti na probíhající sbírku. Pozdrav se vžil a je používán dodnes

První sokolský slet se konal na 20. výročí založení organizace. Na Střeleckém ostrově vystoupilo téměř 700 mužů, uskutečnil se krojovaný průvod sokolů s prapory a k vidění bylo na 40 družstev. Základ pro další slety byl položen – vrcholná přehlídka sokolského hnutí a místo setkávání sokolů a sokolek z celého světa.

Sokol postupně začal zastřešovat většinu sportovních odvětví a sokolské jednoty se začínají sdružovat do oblastních útvarů, tzv. žup.

V roce 1913 sdružovala ČOS 38 žup, 1182 jednot a na 128 000 členů. V době 1. světové války pak byla sokolská organizace významnou silou v boji za svobodu. Například Josef Scheiner patřil k zakládajícím členům tzv. Mafie, která podporovala činnost T. G. Masaryka v zahraničí. V roce 1915 Ministerstvo vnitra ČOS rozpustilo. Ve Francii, Rusku a Itálii se vytvořily útvary českých a slovenských legionářů bojujících proti Německu a Rakousko-Uhersku. Jejich

základem byli vždy sokolové, jejichž předností byla tělesná zdatnost, ukázněnost a společná idea národního uvědomění. V roce 1918 tvořilo československé legie téměř sto tisíc mužů. Význam Sokola tehdy ocenil prezident T. G. Masaryk, když řekl, že bez Sokola by nebyly legie a bez legií naše republika.

První republika přinesla sokolům obrovskou prestiž díky podílu na vzniku republiky a také rozmach členské základny. V roce 1925 byl slavnostně otevřen Tyršov dům na Malé Straně.

V těchto letech také sokolové přivezli první olympijské medaile, Bedřich Šupčík za šplh na laně a později Alois Hudec z Berlína 1936 za sestavu na kruzích.

Blížící se konec první republiky a nastupující nacistická nadvláda znamenala další temné období.

Vůbec poslední slet v Československu před vypuknutím 2. světové války se uskutečnil právě na Novém Hrádku. Od vzniku Protektorátu Čechy a Morava se členové Sokola zapojují do odboje a mnoho členů je zatýkáno, vězněno a deportováno do koncentračních táborů.

Po skončení války Sokol opět žije, ale ne na dlouho. V cestě je nová ideologie s cílem sjednotit celou tělovýchovu pod jednu kontrolovanou organizaci. V roce 1947 je členů Sokola milion, připravuje se XI. Slet – ten se koná v roce

SPARTAKIÁDA se mylně spojuje se sokolským hnutím. První spartakiáda byla uspořádána v roce 1921 levicovou Federací dělnických tělovýchovných jednot. Po rozpuštění Sokola v roce 1952 se spartakiády staly masovou akcí. Na sokoly vybudovaném strahovském stadionu režim spartakiádami demonstroval „radostný život při budování lidově demokratické Československé republiky“

VŠESOKOLSKÉ SLETY

I. slet 1882 – 20. výročí založení Sokola. Přítomen sám J. Fügner

II. slet 1891 – konaný v rámci jubilejní zemské výstavy – Královská obora

III. slet 1895 na Letné - poprvé serazil slavnostní sletový odznak, poprvé cvičí skladbu mládež

IV. slet 1901 – poprvé vystoupily ženy

V. slet 1907 – poprvé vystoupily dívky a žákyně

VI. slet 1912

I. světová válka

VII. slet 1920 – účast prezidenta, T.G. Masaryka jako čestného hosta

VIII. slet 1926 – nové cvičiště - Strahov

IX. slet 1932

X. slet 1938 - skladba Přísaha republiky – 30 000 cvičenců

II. světová válka

XI. slet - Praha, 1948

XII. slet Praha, 1994 – znovu na Strahově

XIII. slet Praha, 2000

XIV. slet Praha, 2006

XV. slet Praha, 2012

XVI. slet Praha, 2018

následujícím a za účasti 585 000 cvičenců se stává manifestací, stejně jako slety v roce 1939. Tento slet je dlouho posledním. Zákon o organizaci tělesné výchovy a sportu z roku 1952 Sokol jako takový ruší a později veškeré sportovní dění je začleněno

pod Československý svaz tělesné výchovy a sportu. Tato organizace měla za úkol organizovat sportovní a tělovýchovné aktivity v souladu s ideologickými požadavky dané doby. Spartakiády byly jednou z hlavních prezentačních akcí této organizace. Sokol žil v exilu a slety přežívaly v Rakousku, Francii, Švýcarsku a v Americe.

Po roce 1989 se Sokol opět pustil do práce. Probírání z dlouhého nuceného zimního spánku bylo v mnoha jednotách během na dlouhou trať. Důkazem, že Sokol žije byl velmi úspěšný XII. Vsesokolský slet v roce 1994 a také ten poslední, právě ukončený.

Dnes je pod sokolem sdruženo na 180 000 členů, z nich polovina je mladší 18 let. Sport na vrcholové úrovni i pravidelný pohyb v rámci těch nejmenších jednot, kulturní a společenský život – to je hlavní činnost. Těžko někdo spočítá, kolik hodin tréninků a příprav napříč

generacemi od 3 až do 90 let bylo za poslední rok stráveno aktivní přípravou na slet. Společně celé rodiny, kolektivy dětí a přátel s cílem a chutí ukázat to nejlepší. Když je pak vidíte ve finále na sletu – jsou nervózní, soustředění, a pak nadšení a hrdí. Sokolská myšlenka není přežitek. Žije. A slet? Spojuje.

napsala: Mgr. Lenka Moravcová

V třetím čtvrtletí letošního roku oslaví významné životní výročí naši spoluobčané:

27. července	paní Marta Čermáková	Rokole	94 let
31. července	paní Božena Mádrová	Bohdašín	91 let
7. srpna	pan Gerhard Mach	Bohdašín	84 let
10. srpna	paní Helena Vondřejcová	Bohdašín	70 let
16. srpna	pan František Dyntar	Bohdašín	88 let
20. srpna	paní Jana Svobodová	Rokole	91 let

Všem oslavencům přejeme všechno nejlepší, hlavně hodně zdraví a spokojenosti.

Jana Petrů

**Přejeme všem občanům Bohdašína, Rokole, Vanovky
i Bydla krásné léto, dobrou náladu a hlavně pevné zdraví.**

Redakce

Toto číslo bylo vydáno 26. 7. 2024 v počtu 100 ks.

Vaše příspěvky, postřehy a náměty do dalších novin můžete odevzdávat na OÚ, nebo na e-mail:
petru.jana.29@seznam.cz.

Zasílání informací formou SMS

Znovu bychom chtěli požádat obyvatelé a chalupáře, kteří nejsou v obecním sms-kovém systému a nechodí jim zprávy s děním z vesnice, aby se přihlásili na odkazu:

<https://www.bohdasin.cz/informacni-sms>

Na stránce zadáte mobilní telefonní číslo a jméno. Poté zaškrtnete, že chcete odebírat zprávy obecního úřadu a potvrzení. Pak kliknete na ikonu: „Přihlásit se k odběru“. A je to!

Hodně vás už podepsalo papír se souhlasem a již jsou přihlášení.

Ale stále vás je spousta nezaevidovaných.

Chtěli bychom tento systém začít používat i ohledně vodovodu. Proto by bylo vhodné, aby v systému byl vždy někdo z každého objektu-domu. Kdo nemá možnost se přihlásit sám přes internet, tak se ozvěte panu starostovi, nebo mě-Jana Petrů a vyřešíme to společně.

Hasiči Bohdašín vás srdečně zvou na XXI. ročník soutěže v požárním útoku. V sobotu 10. 8. 2024 od 9:30h a bohdašínská lávka se plánuje od 14:00h. Večer bude zábava na venkovním parketu a bude hrát skupina STYL (vstupné na zábavu bude 100,- Kč).